

EVLADLIQ ATALIĞIN DAVAMIDIR

32 ildir Yol gəlirik. Bu fikir, eşidən hər bir kəsin içində belə bir sual doğura bilər: – Bu Yol nə deməkdir, hardan başlayıb və hara gedir? Əlbəttə, bu suallara zaman-zaman biz çox cavablar vermişik. Bu gün də bizim gördüyümüz işlər və yaşadığımız ömür bu suallara cavab verməkdədir.

Ruhani fəaliyyətlə məşğul olan hər bir adamda öz gördüyü işlərdən həmişə bir məmnunluq hissi yaranır. Çünki istənilən bir ləyaqətli xidmət insanın özündən yüksək bir məna daşdığını və onun başqalarına gərək olduğunu sübut edir. İnsan öz varlığının və xidmətinin mənasını dərk elədikcə öz gözündə böyüyür və yeni axtarışlar dünyasına çıxır. O, buradan başlayır yaşamağa. O, öz ömrünü adilikdən, keçicilikdən ayırır, aqibətinin yönünü insani təməl üzərinə gətirir. Asif Ata bu təməli dörd mühüm keyfiyyətin üzərində izah edir: – İnam, İdrak, Mənəviyyat, İradə. İnsanın ömür bütövlüyünün yaranması bu keyfiyyətlərin vəhdətini dərk eləyəndə baş tutur. Asif Ata Xalqının içindən Ocağına çağırdığı insanları bu həqiqətlə üz-üzə gətirir. O, insanın bu həqiqətdən kənarında ruhani mübarizə aparaca biləcəyini düşünür.

İlk baxışda Ocağa Evlad gəlişi başqalarına süni və qəribə görünə bilər. Üzdən baxanda bu qayda adamın vüqarına qarşı təsəvvür yaradır. Sanki adam öz mənliyindən keçir və Asif Atanın mənliyinə qulluq göstərməli olur. Diqqət yetirək: Ocağa qəbul olunan Evlad Atanın hüsurunda and içir: “Atam, Mütləqim, qarşında and içirəm – Mütləqə İnam uğrunda, Kamil İnsan uğrunda, Ruhani Cəmiyyət (Xəlqi Birlik) uğrunda, Müstəqil Vətən uğrunda, Özümlü Şərq uğrunda, Ləyaqətli Bəşər uğrunda ömrümün sonuna qədər Ruhani mübarizə aparacağam. Ömrüm sənindir, Ata, onu götür, istədiyini kimi sərf elə. Andıma xilaf çıxsam, özümü ölmüş bilərəm”. Bu vaxta qədər Asif Ata qarşısında bu andı 180-dən çox adam içmişdir. Bu adamlardan çoxu partiyaya üzvlük ərizəsi yazmaqla Asif Ata qarşısında and içməyi öz təsəvvüründə eyniləşdiribdir. Çünki sıradan olmaqla, sırada qalmaqla Yük altına girməyin fərqli məna daşdığını dərk eləməyib. Partiya başçısına olan münasibətlə Asif Ataya qarşı umulan münasibətin tamam fərqli tələblər üzərində qurulduğu da bir çox adamlarda müəyyən çəşnəliklər yaradıb. Asif Ataya münasibətin onun mənəmliyinə əsaslandığını da düşünənlər az olmayıbdır. Çünki Asif Ata özünə qarşı elə münasibətlər istəyib ki, bu münasibət zahirən özünə vurğun, şöhrətpərəst adamın arzusu kimi görünə bilərdi adi gözlərə. Məsələn, “Atanın əlini öpmək lazımdır; Ata ilə 3-cü şəxs kimi danışmaq lazımdır; Ataya Mütləqim, Müqəddəs deyə müraciət olunmalıdır”. Əlbəttə, istənilən adam belə tələbləri öz qururu ilə müqayisə edəndə nəinki Ataya doğru gələr, əksinə, Atanın əleyhinə kəskin fikirlər yürüdə. Ancaq bu tələbləri Asif Atanın ortaya qoyduğu ideyalarla müqayisə edəndə tamam başqa münasibət ortaya çıxır. Bu ideyalara xidmət eləmək üçün mütləq sən tapındığın idealın olmalıdır və onu eşitməlisən. Müasir dünya demokratiya dünyasıdır, plüralizm cəmiyyətidir. “Vətəndaş cəmiyyəti” deyilən bir ideya ortaya qoyulub. Bütün vətəndaşlar qanun qarşısında bərabərdir və qanun bütün vətəndaşlara eyni hüququ tanıyır. Zəhirən baxanda çox humanist və ədalətli səslənir. Hətta qanunu ağızdolusu müdafiə edənlər “qanun alidir, sadəcə ona əməl eləmirlər” deyirlər. Elə məsələnin mahiyyəti də buradadır. Bəli, qanunu nəzəriyyəçilər yazırlar və qanun tarix boyu nəzəriyyədən ibarət olub. Nəzəri qanunlar kütlənin ideoloji nizamı kimi formalaşib. Belə qanunlar dövlət ideologiyasının (bəlkə də hakimiyyət ideologiyasının) nəzarət, özünüqoruma mexanizmi kimi həmişə inzibati xarakter daşıyıb. Və qanunlar heç vaxt insani münasibətlər yaratmayıb, zorakı hüquqi münasibətlər formalaşdırıb. Bununla da idarə edənlə idarə olunan arasında daim münaqişə halı mövcud olub. Nəticədə Vətənə, millətə, dövlətə olan münasibətlər keyfiyyətcə aşağı səviyyəyə düşüb. İnsanlar qanun qarşısında məsuliyyət deyil, qorxu hiss ediblər – idarəetmənin başında duranlardan qorxu. Bir növ insanlarda ehtiram əvəzinə yalmanma, yaltaqlanma, yarıma kimi xarakterlər formalaşib. Qorxu duyğusu insanı kütləyə çevirib və inzibati idarəetmənin qarşısında həmişə əyib. Beləliklə, dövlət insana xidmət eləmək əvəzinə insanı heyvan səviyyəsinə endirib.

İnsani qanunlardan kənarında dövlət öz mənasına bərabər olmur. İnsan təhlükəli dərəcədə aldadılır və qorxudulur. İnsanın daxili azadlığı o qədər boğulur ki, o, öz itirilmiş qururunu bərpa

eləməyi sırası insanlara, yaxud dəyərlərə münasibətdə zərərli şəkildə aşkara çıxarır. Belədə isə qürur daxili mənliliyi təsdiq eləmək əvəzinə xudbinliyi təsdiq eləmiş olur.

Asif Ata onun Ocağına üz tutanlardan özünə elə münasibət umur ki, insan bu münasibətlə içində onu balaca saxlayan xudbinliyi ötsün, ali mənliliyini üzə çıxartsın. Yəni Asif Ata əslində insanın insana həqiqi münasibətini onun özünə qaytarır. Heç bir inzibati imkanı, imtiyazı olmayan İnsanda ali keyfiyyətləri tanımaq və Onun yüksək dəyərlərə xidmətini dərk eləmək – insanların yönünü öz içinə tutur. Heç bir inzibati asılılıq yaratmayan İnsana ülvə münasibət bəsləmək – ruhani tərbiyədir. İnsanın içində bu tərbiyə başlamasa, onun ömründə ruhani dəyişiklik getməz, insan kimi özünü dərk edib daxili azadlığa qovuşa bilməz. İnzibatçılığa səcdə qılmaq azadlığın ölümüdür, qorxunun təntənəsidir. Özünü ruhani təsdiq etmiş, kamil Şəxsiyyətə səcdə qılmaq – daxili mənliliyi qurmaqdır. Müqəddəsliyi tanımaq, böyüklüyü dərk eləməkdir. Böyümək üçün böyüklüyü tanımalısan. Beləliklə, Ataya münasibətin müqəddəsləşməsi Ruhani İntibaha başlamaqdır, bəşəri dəyərlərə xidmət eləmək üçün gözü açılmazdır, idraki böyümdür, mənəvi ucalıqdır. Ata-Evlad münasibəti əsil insani münasibət kimi ortaya çıxır. Balaca ürəyin səcdəsi olmur, ona görə xidməti də olmur. İnsan içəridən qurulmadan Ruhaniyyət Dünyasının sakini olmur. Ruhaniyyət Dünyasının sakini olmaq üç mühüm keyfiyyət üzərində baş tutur: – Fədakarlıq, Təmənnəsizlik, Vicdançılıq. Bu keyfiyyətlər Evladı güclü şəxsiyyətə çevirir, onun Ata ilə ruhani vəhdətini yaradır. Belə bir doğmalığa gerçəkliyin yadlığına qarşı durur, insani münasibət formalaşdırır.

Bu deyilənlər heç də asan başa gəlmir. Ona görə də Ocaqçılığın baş tutması çox nadir hadisədir.

“Ömrüm sənindir, Ata, götür onu, istədiyini kimi sərf elə”. İndiyə qədər heç bir qurum rəhbərinə belə müraciət olunmayıb. Burada özündən keçmə tələb olunur. Yuxarıda adları çəkilən ideyaların mahiyyətinə varmadan bu tələbin mənasını izah eləmək çətindir. Bu məsələlərin izahı ilə əslində 32 illik Yolun nə olduğu da açılır, Evladlıq hadisəsi də tanınır.

Asif Atanın sözünün, mənəviyyətinin, alovlu ehtirasının, coşqun biliyinin, geniş özünüifadə qabiliyyətinin çox böyük cazibəsi vardı. Adam bu cazibəylə görüşəndə maqnit kimi çəkilirdi Ataya tərəf. Bu cazibə nə idi?! – Asif Atanın dünyaya sığmayan vəcdli, ehtizazlı fikirçiliyi, insanın ilahi xislətini açıb göstərən İnam harayları, insanı özünə qaytaran, Mütləqlə qovuşduran ideya bənzərsizliyi, İdealla insanı vəhdətdə götürən idraki coşqunluğu. Asif Atanın bu halı ilə görüşən adam əslində öz mahiyyəti ilə görüşürdü – bu, ali bir ünsiyyət olurdu. İlahi bir an – ürəyi rıqqətə gətirən, onu gerçəkliyin fəvqünə qaldıran müqəddəs təmas. Əlbəttə, bu ilahi bir anın təsirinə düşüb onda qalmaq – oradan böyümək başlanğıcı götürmək çox çətindir. Hər şey bu bir anda həll olunmur. Yeni mərhələ başlayır. Yeni Yola başlamaq lazım gəlir. Ömrü yenidən başlamaq, yönünü dəyişmək – İlkinliyə qovuşmaq, yəni mənəviliyə, ruhaniliyə, idrakiliyə yetmək. Ömürdə biolojiyin təsirini azaltmaq, insaniliyin təsirini artırmaq. Özüylə döyüşmək – özü üzərində Ruhani qələbəyə nail olmaq. Evladlıq hadisəsi də elə buradan başlayır. Çox böyük tələbdir. Bu tələbin qarşısında dayanmaq tək-tək adamların işidir. Ona görə də Evladlıq hadisəsi kütləvi hadisə deyil.

Ruhani Evladlıqla cismani övladlığın heç bir bənzəyişi və üzvi birliyi yoxdur. Valideyn övladı olmaqla İnamın Evladı olmaq, obrazlı desək, planetar bir fərqə malikdir. Evladlıq hadisəsini tarixdən bizə bəlli olan apostol, imam, mürid hadisələri ilə müqayisə eləmək olar. Hətta daşdığı ideya-məzmununa görə bir addım qabaqda da götürmək doğrudur. Nə apostolda, nə imamda şüurlu olaraq Allahla ünsiyyətdə olmaq baş tutmadı. Allah nəzəriyyə kimi deyildi, onunla iç-içə yaşamağın anlamı açılmadı. Dünya dərk olunmadı. Dərk olunmayan dünya əyildi. Asif Ata öz İnamını ona tapınanlara nəzəriyyə kimi vermədi, yaşamağın mənası və nizamı kimi verdi. İnam – insana Dünyalığı tanımaq ucalığında yaşamaq imkanı verir. Dünyalığ – İnsanın başı üzərində Allahın olmaması deməkdir. Evlad bu həqiqətə yetdikcə Ata ilə birliyə nail olur. Ata ilə bir olmaq – onun sirlərini açmaqdır. Yəni Həyatlığı dərk eləmək, İnsanlığın dərin qatlarını bilmək və yaşamaqdır. Məsələyə bu cəhətdən yanaşanda Ocağın 32 il yol gələ bilməsinin, yaşamasının səbəbi üzə çıxır. Hər bir Evladın öz ömründə yaratdığı, aşkarladığı uca keyfiyyətlər birləşir – ruhani mühit yaradır. Ocaq da bir ruhani qurum kimi bu mühitdən ibarət olur. Ali ideyalara xidmət Evladları birləşdirir. Onların hansı Yüknün altında yaşadığı ilk növbədə özləri tərəfindən düzgün dəyərləndirilir. Dəyər verdikləri əməl, hünər onların daxili gücünə çevrilir.

Asif Ata bizə qayda yaratdı, ənənə yaratdı, örnək qoydu, ölçü verdi. Onun ruhani nizamından qırağa çıxmıdıq. Daim bir yerdə olduq, bir olduq. Necə deyərlər, ayrıca şəxsi həyatımız olmadı. Yaşamımızın nizamını Amalla birləşdirdik. Dünya dinə qayıtdı, biz İnamın gücünə tapındıq – dünyanın dediyini demədik. Dünya demokratiya havası çaldı, hüquqi cəmiyyət yaratdı, biz içimizdəki insani haqqımızı tanıdıq, onu özümüz üçün Milli-İnsani mübarizənin xəttinə çevirdik. Gerçəkliyin içinə yüyürmədik, cəmiyyətlə qaynayıb-qarıxmıdıq. Bənzərsiz hal üstə dayandıq. Əgər dünyaya qatılsaydıq, heç olardıq, gerçəkliyin içinə yüyürsəydik əriyərdik, qarışardıq cəmiyyətçiliyə və itərdik. Biz danışıqda Asif Atanın ideyalarından danışdıq, yaşayanda cəmiyyətçilik səviyyəsində yaşamıyıq. Kim bu cür yaşadısa Ocaqdan uzaqlaşdı, ideyalara yadlaşdı və dəyər verdiklərinin hamısını itirdi. Yoxsa bir qom adam görünməzdik, illər boyu çəkdiyimiz haraylarla bilinməzdik. Cəmiyyətə qarışmaq (inteqrasiya eləmək) milli-insani ruhu itirməkdir. Ruhani Aqibət yaratmaq nə qədər çətindir, onu qorumaq da bir o qədər çətindir. Dünya ən pis şeylərə qayıtdıqca Ocaq öz halının sabitliyini, birxətliyini qoruyub saxladı. Bu səbəbdəndir ki, yurdumuzda İnamın varlığı geniş bilindi və yayıla bildi. Dünya indikindən də betər olmağa gedir, ancaq Ocaq İnsani ləyaqətini qorumaqda ısrarlıdır. Artıq Ocaq meyarı ilə düşünənlər, hadisələrə bu meyarla baxanlar, milli şüuru bu meyar üstə inkişaf etdirməyi doğru sayanlar artıb. Bu isə Ocağın təkə ideya bənzərsizliyinə görə deyil, həm də bu ideyanın arxasında duran az sayda insanların dönməzliyinə, ruhani sədaqətinə, hünərlərinə görə formalaşır.

Mütləqə İnam Ocağının Evladları üçün iki mühit var. Bir var öz mühitimiz, yəni Ocaq. Bu mühitdə biz yaşayırıq – Ocağın tələbləri əsasında quruluruq. Bir də var mübarizə mühiti. Cəmiyyətçilik mühitində mübarizə aparırıq. Ocaq ideallarının yayılması, tanınması və qəbul olunması – bizim yaşamağımızın məzmunudur. Cəmiyyətdə yaşamaq üçün mühit axtaranda adam dərhal boşluğa düşür. Cəmiyyət mühitinə qarışdıqca cəmiyyəti dəyişmək mümkün deyil. Cəmiyyət mühitinə qarışmamaq üçün özüləldöyüş idealamız var. İçəridən təmizlənmək, böyümək, artmaq – yeni mühit yaradır. Daxilən qurulan insan heç yerə sığmır, ancaq Ocağa sığır. Ocaq çox zəngin mühitdir. Burada hər kəs bütün ali keyfiyyətləriylə, hər bir sahədə yaradıcılıqla aşkara çıxır. Cəmiyyət insanı o qədər xırdalayır ki, nizamsızlıq dünyanı bürüyür. Obrazlı desək, bu nizamsızlıqdan heç Allah da baş çıxarmır. İnamın olmadığı yerdə din və ateizm bir-birini üstələyir, yaşamaq uğrunda mübarizə aparır. Demokratiya və totalitarizm də beləcə. Ayrı-ayrı qüvvələr, qruplar da onun kimi. Hər kəs varlığını qorumaq üçün başqasını yox etməyə çalışır. Bunun üçün təbiətdə heyvanat aləmində gedən təbii prosesləri ölçü götürürlər. Birinin özünü var etməyə çalışması idbar işləri ortaya çıxarır. Və bu işlər insanın varlığını danmağa qədər genişlənir. Həyat rəqabət meydanına çevrilir. İnam isə rəqabət aparmır, şəri Yer üzündən silməyə çağırır. Ona görədir ki, biz İnamı bu millətə vermək uğrunda əzaba qatlarıq.

Bizim üçün türk olmaq – Mütləqə İnamçı olmaq deməkdir. İslamçı olmaq – Türk olmaq demək deyil. Çünki İslamçı olmaqda türk ruhu iştirak eləmir. Türk ruhunun qarışmadığı, iştirak eləmədiyi yad bir dünyabaxış milli müəyyənliyimizi hansı əsaslarla sübut edə bilər; Milli şüur, milli ruh özgələrsə, bioloji varlığın hansı millətə xas olması nəyi həll edir ki?! Bizim Milli Həqiqətimizi bu nöqtədən axtarmaq lazımdır. Asif Ata Ocağının Evladları Ocaqçılıq həqiqətini Xəlqi dəyəərə çevirmək üçün buradan başlayıblar. Cəmiyyət bütün dəyərləri gerçəkliyin xaosunda itirib. Onun üçün gerçəkliyin dəyişilməsi mümkün görünür. Çünki cəmiyyət hər şeyə yaşadığı həyatda düşdüüyü oyunlardan baxır. Ancaq insanda bir Allahlıq qüdrəti də var. Bu çox nadir məsələdir. Allahlıq möcüzədir, o, təklərdə olur. Təklər Dünyanın Mənasına yetəndə onun gerçəkliyi ilə barışmır, gedişləri dəyişmək, yeni ahəng yaratmaq haqqında düşünür. Bunun üçün bir ömürdə neçə ömür yaşamaq lazımdır. Başqa sözlə, Təklər müstəsna həyat yaşamaq lazımdır. Bu həyatda imtinalar var, qurbanlar var – canlı şəhid kimi yaşamaq var. Ancaq ali səadətlə dolmaqdır, Mütləqlə ünsiyyətdə yaşamaqdır – bu şəhidlik. Əzabın mənasıyla yetkinləşmək fərəhidir bu. İçəridən özünü qurmaq, özünü tanımaq və bir bütöv kimi dərk eləmək – bəxtiyar yaşamaq. İnsan Məna istəyir. O, ortaya ideya qoyur, Yol qoyur və deyir bu Yol insanı Özümlüyünə aparır. Bütün dünyanın gerçək əyrisinə, əyintisinə məhəl qoymadan bu Yolda haray çəkir. Peyğəmbərimizin harayı bu məzmununda başlayıb. Ona görə də ölməzdir. Bu Yol İntibah yoludur. Bu çətin işdir. Ancaq yüz illəri İnsanilik Işıqla qərq eləyən işdir. Ruhani İntibahda insan ömrü uğura çevrilir.

Müqəddəs Haraylar işıqdır – işıqlandırır. Uğurlu ömürlər əl çəkmir işıqlandırmaqdan, usanmır harayından. Bu harayda yalan yoxdur, təlqin yoxdur, İnamın israrı var. İnamın israrı ürəkləri, düşüncələri böyüdür. Təlqin isə ürəkləri ovsunlayır. Burada Dinlə İnamın fərqi də dərk eləmək mümkündür. Din təlqindən başqa çıxış yolu tapa bilmədi. İnamda qandırmaq, qaldırmaq Yolu var. İnam İnsanı həqiqətlə üz-üzə gətirir, düşündürür, gözünü mənaya açır. Təlqində isə düşüncə qapanır – “gözünü yum, qəbul elə” tələbi təsdiq olur. Həqiqəti insan öz ağı və düşüncəsiylə qəbul eləməyəndə, ona həqiqəti deyəndə belə itirir. Həqiqətin sorağını eşitmək azdır, o gərək ömrə daxil olsun. Bu vaxta qədər hər şey insana sırımıb. Allah da ona sırımıb. Ona görə də insan Allahsız yaşayıb. Heç nə anlamayıb, heç nəyi dərk eləməyib.

Bulaq nə qədər duru olsa da, dərin deyilsə içmək olmur. Dayazlıqdan qum, torpaq qarışıq su içə bilərsən. Ona görə gərək əlini salıb bulağı qarışdırasan, dərinləşdirəsən və duruldasan. İnsan gərək öz içini bulaq kimi qarışdırıb dərinləşdirməyi bacarsın. Onda onun içi həqiqət təşənlərinə sərnilik gətirir. Özüylə döyüş insanın içinin saf bulaq kimi qaynamasını təmin edir. O dərəcədə insan özünü yaratmaqla məşğul olmalıdır. Onda o, həqiqətlə doğmalaşa bilər, həqiqəti dərk edər. Əsillik üstə yaşayar və insanlığa gərək olar. Bundan sonra başlayır həyatda qlobal dəyişikliklər. Bundan sonra yarana bilər yeni İnsani sivilizasiya. İnsan özüylə məşğul olmadıqca dünyaya inanmayacaq. Kapitalizmə inanacaq, insanlığa inanmayacaq. 6 milyardın içərisində müqayisəyə gəlməz sayda qüvvənin kapitalizm mühiti yaratmasına inanasan, ancaq müqayisədə az say təşkil edən qüdrətli insanların İnsanilik mühiti yaratmasına inanmayasan – burada artıq normal inamdan, normal idrakdan danışmaq mümkün deyil. İnsan öz mahiyyətindən doğulub – İnsanilik mahiyyətindən. O niyə öz mahiyyəti üstə yaşamamalı, öz mahiyyətini təsdiq etməməlidir?! Niyə insan dünyaya insanilikdən gəlib heyvaniliyi təsdiq etməlidir?! İnsanın özündən ayrılıb heyvaniliyə enməsi qaçılmaz bir tələb-zad deyil. Sadəcə o, öz qarşısında məqsəd qoymur varlığın ulviyyətini doğrultsun. Özü olmaq istədiyi andan başlayır insanın mənayla ünsiyyəti. Özü olmaq istəyən mənənin səsinə eşidir, şəraitin səsinə eşitmir. Həqiqətlə görüşməkdən, öz üzərində yüksəlməkdən böyük mübarizə yoxdur. Öz üzərində yüksələn başqalaşma ehtiyacı ilə dolur, özündən kənara çıxır və başqalaşma mərhələsi yaradır. Başqalaşma, – yəni xalqlaşma...

“Evlədlilik bu zirvədən görünməlidir” deyir Asif Ata.

**Yükümüzdən Böyük Fərəhimiz Yoxdur!
Atamız Var Olsun!**

*25-28 Şöbə Ayı, 32-il.
Atakənd – Saray-Soylu.*